

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

BMP-0724-7-1/2012/ARa

Warszawa, dnia 30 listopada 2012 r.

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 6.12.12
nr 10119 podpis

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 4.12.12.
nr 5480 podpis

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do pisma z dnia 16 listopada 2012 roku (sygn. BPS/043-20-787/12) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Tadeusza Arłukowicza podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 listopada 2012 roku, w sprawie *likwidacji posterunku Policji w Supraślu*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Pragnę podkreślić, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ani Komenda Główna Policji, nie planują systemowej likwidacji wszystkich posterunków Policji. Jednym z priorytetów działań Policji jest natomiast udoskonalenie i racjonalizacja jej struktur. Przebiegający nieprzerwanie w ostatnich latach proces zmian umożliwił przekazanie do jednostek terenowych Policji, mających bezpośrednio styczność z obywatelami, przeszło 800 etatów. Zmiany etatowe objęły swoim zasięgiem Komendę Główną Policji, szkoły Policji, komendy wojewódzkie Policji i oddziały prewencji Policji.

W Komendzie Głównej Policji od 2009 roku zlikwidowano 55 komórek organizacyjnych (wydziałów, sekcji). Likwidacji uległo 75 stanowisk kierowniczych (m.in. 6 zastępców dyrektora biura, 10 naczelników wydziału, 11 zastępców naczelnika wydziału, 46 kierowników sekcji). Uwolnione etaty zostały przekazane do Komendy Stołecznej oraz komend powiatowych województwa mazowieckiego i innych jednostek Policji w całym kraju, w celu wsparcia policjantów na podstawowych stanowiskach.

Zmiany w strukturach Policji, przeprowadzone od stycznia 2009 roku do maja 2010 roku, pozwoliły na przekazanie do Komendy Stołecznej Policji i jednostek wykonawczych 274 etatów policyjnych. Zmniejszono także liczbę stanowisk w komendach wojewódzkich, z których wyłączono 654 etaty i przekazano komendom powiatowym oraz komisariatom.

W komendach rejonowych, powiatowych i miejskich zwiększono liczbę stanowisk wykonawczych, przypadających na jedno stanowisko kierownicze, co pozwoliło na bezpośrednie wzmocnienie służby prewencyjnej np. poprzez zwiększenie liczby funkcjonariuszy liniowych.

Ponadto, modyfikacja struktur szkół Policji pozwoliła na przekazanie do jednostek podstawowych 337 etatów policyjnych oraz 226 cywilnych. Zmiany, poprzedzone szczegółowym audytem wewnętrznym, objęły także oddziały prewencji i jednostki szczebla podstawowego.

W wyniku zmian wzmocniono oddziały prewencji Policji (OPP) stacjonujące w największych aglomeracjach miejskich (Poznań, Kraków, Warszawa), zmniejszając liczebność OPP w Białymstoku, Olsztynie i Rzeszowie. Łączny stan etatowy OPP wzrósł z 6.466 w 2009 roku do 6.587 w 2011 roku.

Obecnie reorganizacji podlegają podstawowe jednostki i komórki organizacyjne Policji, w szczególności komisariaty i posterunki.

Należy wskazać, że posterunek Policji nie jest samodzielną, wyodrębnioną jednostką, lecz komórką organizacyjną wchodzącą w skład komendy powiatowej/miejskiej/rejonowej albo komisariatu Policji i działa na identycznych zasadach, jak pozostałe komórki powyższych jednostek (np. komórka prewencji, ruchu drogowego, kryminalna), mimo, że usytuowany jest poza siedzibą macierzystej jednostki. Wszelkie zmiany w sieci posterunków są jedynie wewnętrznymi przekształceniami organizacyjnymi w ramach danej jednostki, nie skutkują zatem ani uszczupleniem liczby jednostek Policji ani wyeliminowaniem obecności policjantów na obszarze pozostającym we właściwości danego komendanta Policji.

Posterunki nie tworzą trzonu struktury organizacyjnej Policji, lecz jedynie stanowią jej niewielką część. Liczba policjantów pełniących w nich służbę nie przekracza 5 000, nie odpowiada więc nawet 5% stanu etatowego całej formacji. Podstawą systemu zapewniania bezpieczeństwa nie są więc posterunki, lecz jednostki Policji średniego szczebla jak komendy powiatowe/miejskie oraz komisariaty.

Funkcjonowanie jednostek Policji o najniższym stanie etatowym wiąże się z wieloma problemami organizacyjnymi i finansowymi. Najmniejsze posterunki nie mogą zapewnić całodobowej obsługi obywateli, nie są także w stanie zorganizować całodobowej służby patrolowej, nawet w postaci pojedynczego patrolu dwuosobowego, co ma bezpośredni wpływ na czas reakcji Policji na zgłoszenie o zdarzeniu.

Funkcjonariusze pełniący służbę w tych jednostkach z reguły zajmują się wyłącznie obsługą najprostszych zdarzeń i zazwyczaj są w stanie załatwić jedynie część z tych spraw. W wielu przypadkach z powodu braku w posterunku wystarczającej liczby policjantów pełniących służbę, interwencje przeprowadzane są przez policjantów z najbliższej komendy powiatowej bądź komisariatu. Ze względu na brak odpowiedniego wyposażenia, a także odpowiednio wykwalifikowanych specjalistów, bardziej skomplikowane działania z zasady wymagają zaangażowania się jednostki Policji wyższego szczebla.

Środki lokomocji, użytkowany sprzęt, a także same lokale, w których znajdują się posterunki są znacznie mniej efektywnie wykorzystywane niż w komendach powiatowych/miejskich lub komisariatach. Dodatkowo, niezbędna infrastruktura związana m.in. z zapewnieniem łączności teleinformatycznej, w tym przy wykorzystaniu technologii światłowodowej, pochłania znaczne środki finansowe, które nie są rekompensowane skutecznością działania posterunków. Powstające z tego tytułu nadmierne koszty ponosi Policja.

Należy wyjaśnić, że właściwe zorganizowanie jednostek Policji, w tym utworzenie odpowiedniej struktury organizacyjno-etatowej, pozostaje w kompetencji komendantów powiatowych/miejskich Policji, którzy zobowiązani są do przestrzegania przepisów zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 roku w *sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji* (Dz. Urz. KGP Nr 18, poz. 135 z późn. zm.).

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących zmian organizacyjnych Policja kieruje się wymogami sprawności działania formacji w spełnianiu jej ustawowych zadań, skutecznością wykonywania nadzoru nad ich realizacją, uwzględniając przy tym ich specjalizację i możliwości finansowe. Przekształcenie sieci posterunków dokonywane jest na podstawie analiz zagrożenia przestępczością, optymalnego zarządzania zasobami ludzkimi, czasu reakcji Policji na zgłoszenie o zdarzeniu oraz ponoszonych kosztów funkcjonowania Policji na danym terenie. Jednostki Policji systematycznie analizują stan bezpieczeństwa i porządku publicznego, i to właśnie w oparciu o wyniki tychże prac podejmowane są decyzje o przeprowadzeniu przedmiotowych zmian organizacyjnych w Policji.

W trakcie analizy planowanych zmian organizacyjnych brane są pod uwagę przede wszystkim oczekiwania obywateli wobec Policji. Wyniki V EDYCJI POLSKIEGO BADANIA PRZESTĘPCZOŚCI (przeprowadzonej w styczniu 2012 roku) wskazują, że obecnie dla obywateli najważniejsza jest możliwość szybkiego połączenia z dyżurującym policjantem oraz niezwłoczne przybycie wzywanego patrolu na miejsce zdarzenia. Ewoluuje potrzeby społeczeństwa wobec służb porządku publicznego, przy jednoczesnym postępującym rozwoju technologii oznaczają, że Policja stale musi dostosowywać swoją strukturę organizacyjną do stawianych wymagań przy uwzględnieniu możliwości korzystania z pojawiających się ułatwień technicznych. Zmiany powinny być przeprowadzane tak, by formacja mogła spełniać oczekiwania społeczeństwa, a jednocześnie działać sprawnie i skutecznie.

Dodatkowo, charakter zadań wypełnianych przez Policję wymaga dynamicznego reagowania na zachodzące zdarzenia. Funkcjonariusze nie powinni więc oczekiwać w jednostce na ewentualne zgłoszenia mieszkańców z prośbą o interwencję, lecz być stale obecnymi w nadzorowanym przez siebie terenie. Gwarancji bezpieczeństwa nie stanowi sam budynek oznaczony jako siedziba Policji, lecz stała obecność na służbie jak największej liczby zmechanizowanych patroli.

Każda z planowanych zmian dotyczących posterunków polegać będzie bądź na włączaniu ich do komend powiatowych/miejskich, bądź na połączeniu kilku w jeden silniejszy kadrowo posterunek lub w komisariat policji. W zdecydowanej większości przekształceniom podlegać będą najmniejsze posterunki liczące 5-6 funkcjonariuszy. Jednostki wzmacniane w wyniku reorganizacji będą w stanie zapewnić całodobowy system pełnienia służby przez patrole i dyżurnych. Ponadto, zwiększy się liczba patroli pełniących codziennie służbę, co bezpośrednio wpłynie na poczucie bezpieczeństwa lokalnej

społeczności. Skróceniu ulegnie również czas reakcji na zgłaszane zdarzenia. Ponadto, nastąpi zwiększenie efektywności alokowanych przez Policję środków.

Ewentualne przekształcenia oznaczać będą jedynie przeniesienie policjantów w ramach wewnętrznych struktur jednostek Policji, nie wiążą się natomiast z redukcją etatów. Funkcjonariusze z posterunków podlegających reorganizacji zostaną włączeni do macierzystych jednostek Policji (komend powiatowych/miejskich, komisariatów Policji), z przeznaczeniem do zabezpieczenia obszarów nadzorowanych dotychczas w ramach posterunku. Policjanci ci nie znikną zatem z danego obszaru, ale nadal będą służyć zapewnieniu bezpieczeństwa na tym terenie. Nastąpi jedynie ich alokacja w celu skuteczniejszego wypełniania ustawowych obowiązków Policji. Reorganizacja stworzy możliwość efektywniejszego zastąpienia policjanta nieobecnego w służbie, co w uwarunkowaniach posterunku jest bardzo utrudnione. Stała lub częstsza obecność policjantów na terenie powiatów stanowi cel działań podejmowanych obecnie przez komendantów.

Proces reorganizacji posterunków Policji spotyka się również z przychylnymi opiniami ze strony ekspertów. W dniu 4 lipca 2012 roku w Komendzie Głównej Policji odbyło się spotkanie Rady Konsultacyjnej Komendanta Głównego Policji złożonej ze specjalistów i przedstawicieli środowiska naukowego¹. Jeden z punktów debaty poświęcony był reorganizacji struktury posterunków Policji. Uczestnicy spotkania pozytywnie wypowiedzieli się o potrzebie zmian, które zapewnią zwiększenie mobilności Policji i wpłyną na poprawę organizacji pracy.

Podkreślić należy, że Policja posiada pełną świadomość wysokości wsparcia finansowego, jakiego samorządy lokalne udzielały posterunkom Policji. Również z tego powodu decyzje o przeprowadzeniu zmian w lokalnych strukturach Policji związanych z reorganizacją posterunków każdorazowo konsultowane będą z władzami samorządowymi. O planowanych zmianach organizacyjnych i podjętych w tym zakresie decyzjach komendanci wojewódzcy powiadamiać będą Komendanta Głównego Policji, za którego pośrednictwem o powyższych zmianach informowany będzie Minister Spraw Wewnętrznych.

W dniu 11 lipca 2012 roku w Komendzie Głównej Policji zorganizowana została telekonferencja w celu przedstawienia aktualnych informacji dotyczących postępującego procesu reorganizacji lokalnych struktur Policji. W przeprowadzonej dyskusji wziął udział Podsekretarz Stanu w MSW oraz Komendant Główny Policji, przedstawiciele KGP i członkowie kierownictwa 17 Komend Wojewódzkich (Stołecznej). Reprezentanci wszystkich garnizonów przedstawili aktualny stan struktury organizacyjnej Policji w ich województwach, a także ewentualne plany w zakresie jej reorganizacji w najbliższym czasie. Zgodnie ze złożonymi deklaracjami, każdorazowo plany dotyczące reorganizacji były poprzedzone pogłębionymi analizami, które wskazywały na konieczność i celowość podjęcia tych działań. Każdy z komendantów zapewnił ponadto, że w sprawie decyzji

¹ W skład Rady wchodzi przedstawiciele Uniwersytetu Warszawskiego, Wojskowej Akademii Technicznej, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Wyższej Szkoły Menedżerskiej, Wyższej Szkoły Nauk Społecznych Pedagogium oraz Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu.

podejmowanych przez podległych mu komendantów powiatowych i miejskich były, są lub będą prowadzone rozmowy z przedstawicielami władz samorządowych. Dodatkowo przedstawiciele Komend Wojewódzkich zadeklarowali, że przeprowadzana reorganizacja nie będzie skutkować zwalnianiem funkcjonariuszy i wszyscy obecnie zatrudnieni policjanci otrzymają propozycję dalszej służby w macierzystych jednostkach.

Kolejna wideokonferencja odbyła się w dniu 8 października 2012 roku. Przedstawiciele wszystkich komend wojewódzkich i Komendy Stołecznej Policji zaprezentowali aktualne informacje dotyczące procesu reorganizacji struktur posterunków. Dodatkowo, Komendant Główny Policji podkreślił, że żaden policjant nie straci zatrudnienia w związku z reorganizacją posterunków Policji, a warunki finansowe policjantów przenoszonych do nowej jednostki nie ulegną pogorszeniu.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zaplanowane zmiany w strukturze jednostek Policji z pewnością przyczynią się do usprawnienia funkcjonowania tych jednostek, a tym samym wpłyną znacząco na poprawę stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Wzmocnienie komend powiatowych/miejskich oraz komisariatów kosztem nieefektywnych posterunków, a także przekształcenie części posterunków w komisariaty Policji, ma na celu wyłącznie zwiększenie potencjału Policji do jeszcze lepszej dbałości o bezpieczeństwo społeczności lokalnych i jest efektem pogłębionych analiz w tym zakresie. Działania podejmowane obecnie przez Policję mają służyć poprawie jakości pracy Policji oraz zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa obywateli.

Odnosząc się do kwestii reorganizacji posterunków Policji w województwie podlaskim, pragnę wskazać, że stosownie do informacji przekazanych przez Komendę Główną Policji, do chwili obecnej nie została jeszcze podjęta ostateczna decyzja o kształcie i zakresie restrukturyzacji sieci posterunków Policji w tym województwie. Jednocześnie pragnę podkreślić, że decyzje podejmowane w tym zakresie przez uprawnione organy Policji, będą poprzedzone uzgodnieniami i konsultacjami z władzami samorządowymi.

Z poważaniem

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

p. Michał DEŃTUR
Podsekretarz Stanu

Otrzymują:
Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów